

Základní škola a mateřská škola Nýdek, příspěvková organizace

739 95 Nýdek 293

tel.: 558 555 133, 604 567 113; e-mail: zsnydek@email.cz

Interní pokyn ředitelky školy č. 10/2025

pro řešení zdravotních a bezpečnostních situací u dětí a žáků

Účinnost od: 1. 9. 2025

Platnost: do odvolání

Určeno pro: všechny zaměstnance příspěvkové organizace (ZŠ, MŠ, ŠD, ŠJ)

1. Základní zásady

Tento interní pokyn stanovuje zásady a jednotný rámec postupu zaměstnanců školy při řešení zdravotních a bezpečnostních situací u dětí a žáků.

Cílem je zajistit bezpečí dětí, poskytnout základní první pomoc, předejít riziku nesprávného nebo nedostatečného zásahu a dodržet zákonné povinnosti školy.

Škola (MŠ, ZŠ, ŠD) zajišťuje dohled a základní první pomoc v souladu s § 29 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví dětí a žáků po dobu jejich pobytu ve škole/školce nebo při akcích pořádaných školou.

Poskytování zdravotní péče včetně invazivních zásahů (např. vyjmutí klíštěte, hlouběji uložené třísky) však **není v kompetenci** pedagogických pracovníků ani jiných zaměstnanců školy – je vyhrazeno zákonným zástupcům dítěte nebo zdravotnickému zařízení.

Zaměstnanci školy poskytují pouze **neodkladnou první pomoc**, aby se předešlo dalšímu zranění nebo zhoršení stavu.

2. Legislativní základ

Tento pokyn není svévolným rozhodnutím školy, ale vychází z platné legislativy a metodických doporučení, zejména:

- § 29 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon – povinnost školy zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí a žáků,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce – povinnosti zaměstnavatele k zajištění BOZP,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví,
- vyhláška č. 410/2005 Sb. – hygienické požadavky na prostory a provoz škol a školských zařízení,

- vyhláška č. 64/2005 Sb. – evidence úrazů dětí, žáků a studentů,
- metodické pokyny a doporučení ČŠI, MŠMT a krajských hygienických stanic k BOZP a poskytování první pomoci ve školách.

3. Povinnosti zaměstnanců

Poskytují pouze **neodkladnou první pomoc** v rozsahu svých možností a školení.

Neprovádějí zdravotnické úkony nad rámec první pomoci.

Neprodleně informují zákonné zástupce a v případě ohrožení života volají zdravotnickou záchrannou službu (155).

Každou událost zapisují do Knihy úrazů.

4. Typické situace a postupy

Drobná poranění (odřeniny, škrábance, pohmožděny)

- Očistit, dezinfikovat, překrýt náplastí nebo obvazem.
- Informovat rodiče, zapsat do Knihy úrazů.

Vážnější úrazy (zlomeniny, úrazy hlavy, hlubší rány)

- Znehybnit poraněnou část, zastavit krvácení, uložit dítě do klidu.
- Okamžitě volat 155 a rodiče.
- Zapsat do Knihy úrazů dle vyhlášky č. 64/2005 Sb.

Krvácení z nosu

- Posadit dítě, hlavu mírně předklonit, stisknout nosní křídla.
- Přiložit studený obklad na zátylek.
- Pokud krvácení trvá déle než 10 minut nebo se opakuje, informovat rodiče a doporučit lékaře.

Tříska

Povrchová tříska (např. drobná v prstu):

- Pokud je volně viditelná a nezasahuje hluboko do kůže, pedagogický pracovník ji **nesmí odstraňovat**.
- Místo se zakryje náplastí nebo obvazem, aby nedošlo k zanesení infekce.
- O situaci se informují zákonní zástupci dítěte a doporučí se odborné ošetření doma nebo u lékaře.

Hlubší tříska, krvácení či bolest:

- Poskytnout základní první pomoc (dezinfekce okolí, krytí).
- Ihned informovat zákonné zástupce s doporučením vyhledat lékaře.
- Zapsat do Knihy úrazů, pokud jde o poranění vyžadující lékařské ošetření nebo způsobující omezení (dle vyhlášky č. 64/2005 Sb.).

Klíště

Nález klíštěte ve škole nebo školském zařízení:

- Pedagogický pracovník klíště **neodstraňuje**.
- Místo se překryje náplastí nebo obvazem, aby nedošlo k dalšímu dráždění.
- Ihned se informuje zákonný zástupce, který si dítě převezme, případně rozhodne o dalším postupu (lékař, domácí odstranění).

Nález klíštěte během školní akce mimo areál (např. škola v přírodě, turistická vycházka):

- Postup jako výše – klíště **neodstraňovat**.
- Zajistit, aby rodiče byli informováni co nejdříve (telefonicky, písemně po návratu).

Bodnutí hmyzem

Žihadlo včely, vosy, sršně:

- Pokud zůstane v ráně žihadlo, pedagogický pracovník jej **odstraní co nejdříve** (nejlépe vyškrábnutím nehtem nebo plochým předmětem, aby se do těla nevytlačovalo více jedu).
- Místo se ochladí a ošetří dezinfekcí.
- Sleduje se stav dítěte – zejména výskyt známek alergické reakce (otok obličeje, potíže s dýcháním, rozsáhlá vyrážka, malátnost).
- V případě podezření na alergickou reakci se **okamžitě volá zdravotnická záchranná služba (155)** a současně se informují rodiče.
- O běžném bodnutí hmyzem se informují rodiče při vyzvednutí dítěte nebo telefonicky.
- Každý případ se zapíše do Knihy úrazů.

Jiné varianty (bodnutí komárem, mravencem, ovádem):

- Místo se očistí, případně ochladí.
- Pokud dítě udává větší bolest, svědění nebo se objevují výraznější reakce, informují se rodiče.

Alergické reakce, astma

- Pomoci dítěti s jeho léky/inhalátorem, pokud byl škole předán se souhlasem rodiče.
- Při zhoršení stavu volat 155.

Epileptický nebo febrilní záchvat

- Zajistit bezpečí (odstranit předměty, uložit dítě na bok).
- Nezasahovat do úst, nebránit křečím.
- Volat 155 a rodiče.

Nevolnost, zvracení, horečka

- Izolovat dítě od kolektivu.
- Informovat rodiče, aby si dítě vyzvedli.
- Při zhoršení stavu volat 155.

Cizí těleso

- Nepokoušet se o invazivní odstranění (oko, ucho, nos).
- Při dušení zahájit první pomoc (uvolnění dýchacích cest, Heimlichův manévr).
- Volat 155 a rodiče.

Úpal, úžeh, dehydratace

- Přesunout dítě do stínu/chladu, podat tekutiny, chladit.
- Při vážných projevech volat 155.

Podezření na infekční onemocnění (např. vši, svrab, vyrážka)

- Izolovat dítě, informovat rodiče.
- Postupovat dle pokynů KHS v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a vyhláškou č. 410/2005 Sb.

5. Důvod odlišného postupu (klíště x žihadla):

Odlišný postup u některých situací, například při nalezení klíštěte a při bodnutí žihadlem, je dán medicínskými i právními hledisky:

- Odstranění klíštěte je považováno za **zdravotní úkon**, který spadá do péče rodiče nebo lékaře. Přísáté klíště nepředstavuje bezprostřední ohrožení života, riziko infekce se rozvíjí až po delší době. Proto je bezpečné ponechat rozhodnutí na zákonném zástupci dítěte.
- Odstranění žihadla je naopak považováno za **okamžitý úkon první pomoci**. Ponechání žihadla v kůži zvyšuje množství jedu, které se vstřebává do těla, a tím i riziko těžké

reakce. Včasné odstranění žihadla může předejít vážným komplikacím a je plně v kompetenci laika.

Tento výklad odpovídá stanoviskům České školní inspekce, doporučením právníků v oblasti školství a vychází z povinností školy poskytovat pouze základní první pomoc.

6. Dokumentace a informování rodičů

O každém případě se provede stručný zápis do Knihy úrazů v souladu s vyhláškou č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

Do Knihy úrazů se zapisují jak případy, které vyžadovaly lékařské ošetření nebo vedly k pracovní neschopnosti dítěte/žáka, tak i drobná poranění, která byla ve škole ošetřena a nevyžádala si lékařský zásah.

Zákonný zástupce je vždy **prokazatelně informován** (ústně, telefonicky, písemně).

7. Prevence

Poučení dětí o bezpečném chování.

Pravidelně upozorňovat děti na opatrnost při hrách na zahradě, v lese, při manipulaci s dřevěnými předměty.

Při pobytu venku v přírodě (zejména na jaře a v létě) připomínat preventivní opatření proti klíšťatům (příléhavé oblečení, prohlídka po návratu domů).

V letních měsících poučit děti o možném výskytu hmyzu a vhodném chování (neprovokovat vosy, neběhat bosky v trávě, nesahat na podezřelé předměty v přírodě).

8. Odpovědnost

Za dodržení postupu odpovídají všichni pedagogičtí pracovníci vykonávající dohled nad dětmi a žáky.

Odpovědnost za další zdravotní péči nese zákonný zástupce dítěte.

Ředitelka školy odpovídá za proškolení zaměstnanců a vybavení lékárníček.